

ДРАЖАНСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНІ ЮГОСЛАВІЇ

Виходза настъдя тидоенъ. — Предприета на рок 80 дни, но
всичко рока 30 дни. За Америку и други краи 2 долари рочие.

⁷⁷ Предпяту и пеяцкі писма до Редакцыи и Управы треба посыпца на адресу: „Руски Новини“ Пишкоревца (Юбельзен).

Криза и єй наслідки.

"Терапія обиця криза вайбаржей за-
лапста паастох-земледілох. Іо жинеме
у вику материализму, кеді с материали-
ни хасен едини и главын цінь живота,
а шилко друге ма стұжкині дәм тому ма-
териальному хасну, котри нам приноши
тілесне үживаніе. Патріотизм, пікінді
шілко то дәм средство да же посійтис
матеріални хасен, — так дума пааст,
фабрикант, тарговец и школовани чио-
век. У тим шалежник змітаніо зі мамо-
ном, котре не позна-души аңи союзини
знашла нас тога криза. У ней ше од
шицких странах препоручуєшпоровносц.
Але шпоровносц зо дәм мера за змен-
шане, подягчение кризи, алға не лік на-
што.

Га цо же то криза, якій ей початок и розвиток и як ю мож лігніц?

Газдовима крика обстої у тім, що
нет потребиєї ровноваги мелзи тим, що
мілде виробят на почю, і у фабрикох и
медзи тим, кельо мілде тих виробох
похаєнью и похаєнотвац можу. То ще
воля «гиперпродукція»? Вона настала
піс начти розвиток техники, котра одни-
ла роботу мільйоном роботицох и заменела их з машину. З машинами же
почали обробят; зельки просуори доте-
раз не обрабеней, цо окремей вредзи
за Америку, Канаду и Аргентину, тро-
шки обробляти снади, жито було на це-
ти и кажди спас, да то цо пеций зашев.
Так пришло до гиперпродукції у газдов-
ству, о котрій не у наших колишюх уж-
веций раза писало.

То є початок кризи. Параз не буде
кому предавати і ціни почали падати. На-
цільно парадст мал меншій півніжки, за те-
лько могли меншій купована копію фабри-
чну робу, але ціни теж роби впак не
спадаю, бо капіталісти-фабриканти ор-
ганізовані у так званих картелах
(коопозах за отримовані стасмисій ціни)
до того не допущали.

И так з сдней страни щадзіме, жа
найчисленейшыя класы яўдзюх, земледе-
лска, — схудобнела, а з другіх страни
фабрикант не сце пущыц цену сваім ви-
робом и так настала криза и у тарго-
вінні, то ест у вімебіоніо гарадзьских
пірох. Средство за віменьоване —
пенсіж не ёднако подзелены, адны то-
мало зрасвельо, а другі (нарасты) према-
ло. Прэто мухі паразіт свойя животны
потребы зменшыц и отрымайць на найпо-
трабнейшы.

Розуміше, же од того церкви і
індустрия, бо нема за кого робиць. И
так криза землевласнів є їх причина кри-
зи промисловості.

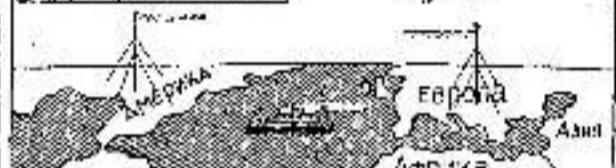
"...И так звана «инфляция» то тиж наслідок кризи. Инфляция єст туди, кед держава друкує превелью паперових пенижох, котри не може вименіць за златом. У инфлюнції ма надосць венежи, але воно мало малу и нестаємну предності, па зме заш на старим.

Певна яробуло лічин кризу на рижан способи. Шпоровносць, медзисобносць, дловире, царини, козаки одредби о роботи банкох и т. д. — щоцко то лем пропри, да ще криза зменшта. А едини лік кризи є у тим, да не и земледілска и фабрична робота организує так, да не шицького вироблює лем тельо, кельох за нормалниi людски жибот потребно. (То змс у наших новинах үж веней разы наглашено. — Ред.)

То значи: чловек и його потреби
ую циль га兹довства и каждой роботи
а из хасен — гешефт жыдотских кати-
талистів. **Петро Поновицьки.**

Петро Пономаренко

ШИРОМ ШВЕДА

РУСКИ ШВЕТ

Руски посланци у Румунской. — На остатніх виборах у Румунской вибрані у Буковині двоме руски сенаторе др. Залозецкий и др. Маср-Михайльский. До парламенту выбраю членікі засутупники и то: Юрий Сербинюк, Григорий Андрияницук и Юрий Яничук из Буковини, а Ілько Гаврилюк у Бесарабії. Як видно из нашо браца у Бесарабії будза ще на живот и вибрали етого свого засутупника. — Шицки токи руски засутупники долявали ще, же буду у тищих руских народних и культурних старих виступовали у парламенту видно. У першім шорі буду ще бориц за то, да Румунія дам нашому народу основки народних школи з руским язиком и да їх близько закладат руски читальни.

У Галичу (то старк руски зорош, од котрого дестала Галичина своёю мею) будо прещелії вельке руске народно-просвітнє торжество, на котрим було преко 10.000 народу. Була і велика бандеряк од 800 коњаюх, на котрих яхали руски лесиці пооблекані у старих козацьких шматох. Слични национальни і просвітні торжества тримали нащо браца у Галичині прекз ціле листо у велих містах. То були маніфестації рускої моці і свідомості і розуму, ще неше то Польском бура не чичи. Але книга смила все до рончя в дни на дась.

У Немецкей

вода не воради жадак гитлеровцамів і католицьку странку Центрум, да тутк два странки пренесли владу до своїх рук. Гитлеровці маю 230, а Центрум 96 заступників єпископів, 328, а то од 610 лекінника и так би тутк два странки жали легко владац. Але дотварання ишо не завершено и не звід ясно, чи з цих двох видзе.

У Польскей

приза од дия на авен-чекша. Державна каса праена, підустрия стопула, а ту чому пра-да на житу наробела всьо чхочи и ти пажаль пійвець у тих країсах, дзе жито нашого брата Українци, то вет у Галичини и на Волиню.

Нови немецки парламент.

На першим засіданню нового німецького парламенту 30. серпня був преседником лайстарши посланик, а то в позната юмені комуністкин Клара Цеткін. При отворенню засідання трамала вона цілком большевицьку бенду, але швидко заступники трамали не жарто, і не було ніякої аванди. За ставного председника вибрана гитлеровец Герінгт, а за подореледицю діюче матеріалів або «Центрум» і єдні гитлеровці. Відно же гитлеровці і Центрум спасли відно і же ще як голем у дачим догварди. Шинки ще наставали, же на тим першим засіданні будуть гитлеровці і комуністи вранц демонстрації, але швидко прешло у мирі.

Французка

ма тераз велику брану зосвіїма державними фінансами. Стар у тим, же і там як і інші, державний бюджет ма дефіцит. Відомий дефіцит випомплює мільярди франків, а того року години ще давнишні на 5 до 6 мільярда. Требає бу державним урядом зменшити плацу толем за 30%, а за то Французка влада немає досі преміозосци.

Французко-большевинські догварди.

У Паризі ще віддає паради медіа представниками большевицькими і французькою владою о зачлененні союзу медак Французку і большевицьку державу. Большиники обещають, що за 62 роки виплаца Французькій старе дієство, що наробила інші предвонка царська Русь, але зато Французан куща пряміца большевицькі вексели і за вексели даваць большевицьким візелям фабричну робу. А ми уж писали, що ніхто у Європі большевикам не жері і не сусіє принаціх векселі, бо вони їх не виплачують. Чекають і Французи будуть вериць.

Америка

ма велику брину з дефіцитом своїх жителів. Гоч у Америці жителі у руках приватних дружств, але держава ма над підмінним контролем і вона їх помагає. Крем общий кризи привів дефіциту американських жителів та жаху у великих плавах их директорах, котрі мають по 135.000 доларів річно — відців як сам преседник Гувер.

- Цо ти у останнім часу так велико пінес?
- Ша так, да забудзем.
- А цо спіні забуд?
- Я уж не знаю.

Владимир Бирчак:

Празни гордов.

То цікава обична історія: по улиці у нарощу іде військо. Пред війском конь, а на коню полковник. Конь іде по тракту військовій банді.

Плясно скочив конь на страну, та ж полковник мало не спацнув. Пря дранке, на гравні пішевіця став празник гордов ошірекані з ванком.

Полковник погляскав коня, але конь скакав дадей. Тоді він полковник врапел, озяблакселько крохай назад, врапел ще назад і скакаючи коня сідел преяків ходо панческого гордова. Але тераз було інше горше. Конь ще давніше на землі ноги, фуркал і як інверсія руця ще назад.

Поть, ща то празник гордов!

Але скакав дадей і скаканько і своїм страхом як за гуторел:

Не спріведемо ще? То непріятельське

Нови шпитальські такси.

Міністерство соціальної політики вкладо «Правилник» за лічену у державних і бансівських шпиталях. У том пра Правилнику одредають такси, кельо ма що іншаки за лічену у шпиталю. Такси ще розмежую по тим, кельо що плаця непосредній порці.

І так:

1. Тоти, що плаця до 60 днів, непосредній порці, без наметох личиній порці, ве плаця за лічену ніч. То лічви, же ще навіхудобніших звездох ма лічви за дармо. (Личина порція, що ще плаця од меншачій плаця).

2. Тоти що плаця од 60 до 200 днів, непосредній порці плаця за лічену у шпиталю 20 днів на дні.

3. Тоти що плаця од 200 до 500 днів, непосредній порці плаця у шпиталю 30 днів на дні.

4. Хто плаця од 500 до 2000 днів, непосредній порці плаця у шпиталю 40 днів на дні.

5. Богаччи люди, що плаця вісім як 5.000 днів, непосредній порці річна, плаця у шпиталю 50 днів на дні.

Шинки тити такси вреда да грець клясу.

У другій кляси плаця ще 70 днів, а у верхній 100 днів, на дніль без огляду кельо що плаця порці.

Вдовини, котрі мають трубо лебо вісім неполночінні днів (до 22. року у жвоту), не плаця у шпиталю ніч, кельо их непосредній порція менша од 100 днів. А кельо плаця од 100 до 300 днів, порці, тоді у шпиталю плаця 5 днів, днішко. Кельо их порція виноши од 300 до 500 днів, плаця днішко 10 днів, а кельо маю порцію од 500 до 2.000 днів, плаця 20 днів, днішко. Кельо их порція виноши од 2.000 днів, тоді плаця у шпиталю 30 днів. И тити такси вреда за трепу клясу, а у другій кляси ще 40 днів, у верхній 80 днів.

У шпиталях за душевні хороти на пр. за тих, що стражали розум, лебо су хори на перві одредаєні тити такси: За навільніх хорів, котрі останю у тим шпиталю преско 5 років, плаця держава сама шкідко трошки. А шкідко худобиця, що плаця до 100 днів, порція є плаця ніч, тити з порцію од 100 до 300 днів, плаця днішко 5 днів, а порцію од 300 до 500 днів, днішко 10 днів. З порцію од 500 до 2.000 днів, плаця днішко 20 днів, а хто плаця преско 2.000 днів, порція плаця днішко 30 днів.

дзело! Віштрелі! Сцікай! — и вон сказав.

Стал сом дливо і патрел на того коня и на празник гордов.

— Други конь! — пове дахко. — Нет у тим ніч індзічайне!

То правда, же конь дурів, але — кельо то рази и владаня нас розумініх людів, ніч во муррейше од спровоція того коня. Кельо то рази и ми людє бойме ще празник гордових и думаме, же то непріятельські даєта.

Не бойме ще!

Найперше не бойме ще звідвох, адже шмело гу нім приступуйте ѹ попівтриме до ѹх душі. А тоді увидиме, же часто пред нім на тромаді мавти, власні, слави и Чесці стоб празник гордов, в далека страшни, в більшій імінши. Лік їх будеме як той конь, приступуйте більшій и біріпратрайте ще.

Не бойме ще тиж наших дужок и наїміх словох и вже гуторме правду, ток іроці праїди стоб скоро вже празник гордов брехні и глупості и гот слугове брехні поставлю коло

Тоти такси маю плаця сами хори, леботи, котрі по закону злужки за їх трохи подилють.

За дзеци до 10 років плаця ще лем зловка дзілкней такси.

Нови владика.

В неділю було у Загребу пошвеціи нови римокатолік владика на Сесь (Примор'я) Др. Іван Старчевич. Пошвеціали го у Загребу троє владикове на чолі з митрополитом Др. Антонійом Бауером.

Проції давніші цени цукру.

Міністерство фінансів службово обявло, же даносаї тарговеці давніші цену цукру за 1.50 2 и штирі дніари, а іншому давніші цукру на котки 75 и за кристал 65 піри. Миністерство поволує власці, а іншіх котрі шукор купую, да таких яссевісні тарговеціх привези и вони буду строго покараші.

Схадака задужених паастох.

В неділю 4. септембра буде ще у Осеку трама схадака задужених паастох, котру зволює щаджукети паасти в околиці Осеку на чолі з редактором часописи «Напредни Господар». Ст. Чмеліком. На схадаки ще буду радажи о тим, як да ще задужеким паастом поможе, да можу свою злуства поверніти.

«Загребски Збор».

В суботу 3. септембрі отвори ще у Загребу схадака тарговска і фабрична вистава под меном «Загребски Збор». Тота ще вистава трама кожного року зва раз — в епехі и на яр. Легітимація за тот «Збор» кошта 30 д. и а що як путини праїд, да на жечованці згутуз и пол карти. Тоті жётимації передаваш шкідки вікти банкі.

Вельке пропеверено.

Директор Смедеревской Обласной Каси у Сербії спрівед свого банку за 700.000 днів. Його завважи и поставили нового директора.

ізразах и пустих гордових и буду их браніц. Лем шмело напредок!

Не бойме ще ані чеккіх ділох, ток нам вони з початку буду жинатрац чеккі, исих их змін звершиц по годни, ток нас стоткіт других буду доказоваш, исих тей роботи не мож скопъзин, лоч вам и сям живот буде прейдраги касаці празни гордових. Не бойме ще! Добре ствар предумайте, шмело ще берме до роботи и ми надавідаме тиці тити празни гордови.

Не бойме ще и нових стварох лем прето, же впні нови и не трамайме шкідко старе лем престо, біо вони старе.

И... датоєдни народи зімлюю наш українсько-руський народ на дурного коня станя пред цього правни гордови брехні, клевети, подлосци, поніжения, винимована. Чим ще ми баржей бойме, ток ведей нам тих гордових ва драгу кладу.

Брана! Глави горе! Приступуйте ти тим ізразам гордовом и — розбивайте ѹ!

З українського потолковал М. Ф.

Бури над Скоплем.

Над главним варошом македонської провінції Скоплем була 29. августи страшна бури. Вода висока єдн жетер залпила цельку часу варошу і при тим чужко пострадало коло сто хиць. Великі циціни були такі над варошом Пелагія, де вода уничтожила єдин православний монастир.

300.000 карчм и реставрації

маме ми у Югославії. Найбільш карчм єст у Сараеву, де на 110 житлових і реставрацій єдна карчма лобо "кафана", в у кождій будве лем по 10 господ на дзень. Всі не чудо, що тієї карчми у дасхелью остатніх років не три раз пременяли своїх власників.

Великі соколівські домі

будую тераз у Банкруки. Вон буде єдна єдна із найбільших будовль у тим варошу. Кошта буде 1 мільйон і 200.000 динари. За будову тієї соколівського дому дала Вербаска бандівка 300.000 дин., і бандівка варошка управа тік 300.000 динари поднори.

Пограбана банка.

У Загребу пограбали вночі од суботи ѹ недавно депозити Диксонну банку і однією 525.000 динари. Злодії пощегали їх окабелі за соби іншого шайду. Банка буде проци крадані осигурана.

Щид.

Кирбай. — Храм церкви — Преображення — препровадили аже по нашим руским обичаю; торжество і весілля. Дололадія кончили ѹ церковний одіярія. Св. Службу Божу служили о. декан Хирбовати і паноціе Гарячич і Гвоздакович, а остатній отримав і красну казану. Шливал умільно і складно мужеских хор «Просвітного Дружства» под управу богословія С. Салажуна.

Велике число народу і інтелігентії наїшло ѹ вечір на набави «Руского просвітного

Мих. Б-ко:

Да нет Його . . .

Рано, впіас. Часливіше що далеко восток. Родак не слухаю, перши виступиши. Поздравлю весело ружоперстими мучами цалу жем. Кличе шинціому живому ѹ пре ікою одіючи-вало: ставай ѹ діло, доси опочішку . . .

Сталу сом. Вишол в вілазу. Пужнула ми пред очами безкінечна ровізна. Жито ззвіта своїх класик, красни, полиги грубого зарна. Рани витрик благо дув. Перша класика на Цейн-кій сламки не може ѹше отримати мирно, вдерши ѹ до другої исто так пихай, в друга до тречей і так до бескрайності. Коліха є, як немирне морбо докся оком доруця. Воздух ѹ швики розліва, помпішаки роскошними пахощами ліпою по дзей на друже. Груди є, що завитую по раз скориге. Рошило. На места каменя ѹ їх прицискали приходя ласкотані, лягкі, привінкі. Не може ѹ до волі наужиць. Крів у жилох струї, ноги иду по ткту. Оповані красотою природи нашої сом є на друже. Більше є, ровни, широки. З боків видми-

друштиця, на третій час красни усіхом співали дівчата і мужеских хор вибрали руско-українські пісні, а тиколає і літетанті «Пресв. дружства» приказали на загальні відомості присутній тубілік Різанікову, «Франтівницу». У танду і щанівлю предложено застава до пробних годинок. За красни морални і матеріальні успіхи тієї забави треба пайвеці подаємо від богословія С. Салажуна, котрі уложся всією трузою. То доказа же є єще у нас могла, ѹ далі розвивають культурно-просвітна діяльність, як то було скорей на роки, яким треба способних і пожертвованих відьох!

Дюрдьов.

† Янко Мункачи. — На празник Преображення упокоїл ще у Господу вадалски урядник Янко Мункачи, котрі попри своїм вадалским званием за 23 роки видав і нашу «Руску Касу». Тоту касу основав інше покойнико паноціе Лабори і вона напомну народу у перші часи населення буда од великої помоці і є єще народ бара спомог, а у тим ма велику, заслуку і покойнико Мункачи. Вон бул свідома Русна, старал ѹто о шицки руски амнігава і зос свою усиловносцю сам єш звучів за вадалского урядника і кіїговодителя.

Умар по краткій хоротк у 51. року життя і бул поховані зос велику учасну цілого вадалту. — К. Й. ІЛ!

Андрей Мудри:

Дзс зме, цо зме.

Іще слінко трее, як ѹ скорей трахо, іще як і давно, звіціці не престало, іще зос зарями шицких єднак трес, іще нам ще шицким воню єднак пімес. Па и мешиаисто як і скорей трахо, і зос юм ще исто, ѹ скорей збіна, Од віше по дей драти столітіми наїде. И нігда зос своєї драги вон не видзе, па и гвозди мали, ѹ на нас кліпкаю, и вони ще єднак на месце тримаю, и цихи и неми исте шлетло маю, и на нас ще з неба вони призатраю.

но спирчі високі лблази і ширя своєю грани стари ліси. Нет вікого од людох у природі. Мирна гармонія. Легкіл сок под стару лісу. Од сушніл трави птички котрі нашли коцік на галуахах ліпкі поодастали препланени.

Іришол чловек. Нарешті ѹ мир, котрі природа дава. Дає вони ступи зос свою погану ногу там уж нет мира. Шкірх єще превращає. Вшади прави дисгармонію яка є у його душі. Цала природа у тій ранішній гармонії є як найважливіша сляка Божа. Рошилі, травки, птички і цела, по нашим думкам інроаумна природа, чувм як кільче слінко: єй ще шицки радусим зос тобу ведро. Його слави і силы. Вон єще превлавел у нас, бо ми усовершувамо себе в найголовніше виполнювамо його святу ногу. Мж служиме вам людом, бо аже югішю ѹ вас і так до своєї цілі приходаніме. У нас шинко идає по закону. Не робиме юлки вінчані, не прекручуємо вакови і не проциваме, але його волі ѹїде.

У тих і таких думках прервали ѹ людски тлаки і клопот коча. Помалкоч іде. Ко-

А ми дзе зме, ѹ зме, ѹ зе так блукаме Гей, але зме велико, борз велико забуди. Забуди зме до зме і дзе тойсі мушимо, Гама олакай ще назад ніда не вращиме.

Але нашо думки, нашо ідеали, Чому же те хоти, чому так подаш? Гей, що то ми знаме, то су нашо страсци! И жаждо тій жемскій, незаситній сласци.

Забуди зме Бога, бо так страсци сцели, И пре їх єме щерцо, лушу утрадили, И Богу мамону таємо ще кляняме, И од нього райске щесте ми чекамо.

И не маме моши, да му ще сінераме, Да му своє душу і живот не ламе, Заморені дух наш, заморене цело, То знато нам душу, цело утрапело.

И док єшет робує своїм страсциом «целу», Не може ман житют, шлебоду воєслу, Док не зруци златни ложи и окози И не понче з Богом жиць леліни - нови.

Др. А. Наливайко.

Чуване здравя.

Але и у Керестуре и у других вадалах єст ішо два опасні хороти, прони котрі ѹ зе треба зос різцівма силами борин. То су, ту беркулоза (Т. В. с., вітік) і трахом.

Ченко повесі, що лєніше, чи лежаць у поцелі яви од іфтікі, чи бул на ногах; а ман у очах трахом і можебуц очіченкуц. И єдна и друга хорота страшна і чека. А чи мож єтих хоротах очувавц? Розумя єш, же мож, зато треба зем проєнічності і свідомості о тим, які вілаке єло твори тоги ава хороти. Кех ще у Керестуре жтот знатаніц бруши тифус, мозай би єш и зотрец туткі два велики наприятель людского роду.

А тоги два хороти відаю по зем у Керестуре, але туберкулоза розширені у цалей ціркви, а трахом найбільш у Войводині, Хорватській, Славонії і сіверній Сербії. Лам тоги розширені тих хоротах не єшме ѹс цепиц, але процивно, ми єш тим баржей мушини шедай на прещку. У зедай сицу єшда пан, контраст кочітіну. Елегантно облечени, по пан, ѹ спінг всеці, але початрице па пан закус бліжкій. Бвидно вон випатре, кервозне ліцо його моментами поприма цемни, матовите відражені и єш дає жу таку спікайну слику як кочітіній.

Прешли коло крижка ѹ стін на поль замани даскельо кораки од места, дає я лєнін (мало єш давигнуц нови, але криза — вай Бог чека іспанії часи). Кочітіні аїлк идяп пред крижком поздравляю роспятого Христа — вакчу іранчу.

На устрох пана уїдава ѹс панів пози и вони гварел поруги:

— Ти, хлопе, вериш до тих байкох о Богу, котрі постарі чловіском? О Твориу, добро жу ошови и . . .

— Гей, а ви не вериш — пита єш кочітіні.

— Не, я не верим, а и ест єще велико. — Не ѹ ми живеме, жед нет Боти! И чюкю худобно облечени, єлв сіпкайного виглядя, яка наша циль?

